

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ НА ВИРОБНИЦТВІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Студентка В.В. Пига, керівник Л.Я. Глинська

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Анотація. Відображено стан охорони праці на виробництві, запропонований новий порядок розслідування нещасних випадків і професійних захворювань, представлений проект програми по поліпшенню умов та гігієни праці.

Ключові слова: охорона праці, виробничий травматизм, професійні захворювання, рекомендації професійної спілки.

Аннотация. Отражено состояние охраны труда на производстве, предложен новый порядок расследования несчастных случаев и профессиональных заболеваний, представлен проект программы по улучшению условий и гигиены труда.

Ключевые слова: охрана труда, производственный травматизм, профессиональные заболевания, рекомендации профессионального союза.

Annotation. The state of labour protection is reflected on a production, the new order of investigation of accidents and professional diseases is offered, a program project is presented on the improvement of terms and occupational health.

Key words: Labour protection, productive traumatism, professional diseases, recommendations of trade union.

Стан охорони праці в Україні, на сьогоднішній день, являється незадовільним. Така ситуація склалася в результаті таких показників: збільшилися рівні виробничого травматизму та професійна захворюваність серед працівників. За офіційною статистикою в Україні на виробництві щорічно отримують травми більше 14 тис. працівників, гине – 1,4 тис., а професійне захворювання припадає на 7 тис. працівників. Щорічно, фонд соціального страхування від нещасних випадків і професійних захворювань виплачує близько 2,5 млрд. гривень страхових відшкодувань для більш ніж 300 тис. людей [2].

Приймаючи до уваги вище сказане, доцільно на кожному виробничому підприємстві створювати систему управління охороною праці. Метою такого відділення є усунення джерел небезпеки та ізолювання працівників від них; ліквідація, або зниження до допустимих норм небезпечних та шкідливих факторів виробничого середовища на здоров'я робітників [3].

Все більшого поширення набуває той факт, що власники підприємств навмисне приховують випадки травмування та професійних захворювань працівників від розслідування, щоб позбавити себе відповідальності. На це вказує показник кількості нещасних випадків на виробництві. В Україні він постійно зменшується і становить в середньому 10, а в країнах Європи він коливається від 100 до 1000.

В нашій країні, до цього часу, не вирішено питання соціального захисту потерпілих і членів сімей, в результаті нещасних випадків на виробництві, які визнані комісіями з розслідування. Особливо це стосується членів сімей загиблих, які залишаються самі після смерті годувальника, без засобів до існування. Також до цієї групи відносять людей, які в результаті небезпечних умов на виробництві, частково або повністю втратили працездатність, і не мають змоги повноцінно лікуватися і відновити свої здібності.

Це болюча проблема, яку Федерація Профспілок України (ФПУ) виносять на розгляд в першу чергу. Для прикладу: в новому порядку розслідування нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві враховано пропозицію (ФПУ), щодо права участі представників профспілок в розслідуванні всіх нещасних випадків [2].

В нинішній час, масштаби порушень роботодавцями трудових прав збільшились. А тому така ситуація потребує негайного вирішення. На засіданні Ради ФПУ в кінці 2012 року, було поставлено низку завдань, направлених на досягнення цієї мети. І в результаті було вирішено, що одним із перших кроків на цьому шляху має стати навчання представників профспілок для забезпечення контролю за дотриманням роботодавцями законодавства з охорони праці.

Зокрема останнім найбільш визначним успіхом діяльності напрямку охорони праці є схвалення Кабміном України і направлення до Верховної Ради України загальнодержавної програми поліпшення умов та гігієни праці на 2014–2018 роки. В результаті наполегливої роботи і активної стійкої позиції, переважна більшість профспілкових пропозицій були враховані [2]. Це зокрема пропозиції щодо:

- підвищення ефективності держуправління охороною праці;
- удосконалення системи державного нагляду і громадського контролю за додержанням вимог законодавства з охорони праці.
- відновлення та модернізації медичних служб на виробництві, в першу чергу там, де є важкі і шкідливі умови праці для здоров'я працівників;
- розроблення та впровадження механізму економічного стимулювання роботодавців до створення безпечних умов праці на виробництві;
- удосконалення механізму виявлення фактів приховування випадків травматизму на виробництві та професійних захворювань [1]. Завдяки роботі профспілок, охорона праці в Україні, повинна покращити свою діяльність за допомогою прийняття ефективних рішень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Електронний ресурс: http://pidruchniki.com/1912062138141/bzhd/osnovi_ohoroni_pratsi;
2. Електронний ресурс: <http://expert.fpsu.org.ua/tekhnichnim-inspektoram/21-bezpeka-lyudini-na-virobnitstvi-najvazhlivishij-kriterij-spravedlivosti>;
3. Ковжого С.О., Тузіков С.А., Карманний Є.В., Зенін А.П. / Вид-во: Нац. ун-т «Юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого». - Рік: 2012.

БЕЗОПАСНОСТЬ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ «ЧЕЛОВЕК – МАШИНА»: СИГНАТУРНЫЙ ПОДХОД

В.П. Мигаль, Г.В. Мигаль

Национальный аэрокосмический университет им. Н.Е. Жуковского «ХАИ»

г. Харьков

Анотація. В роботі розвивається сигнатурний підхід до забезпечення безпеки системи «людина-машина». В основі підходу узгодження динамічних процесів всіх елементів системи. Для зниження впливу людського фактора на безпеку системи запропоновано універсальні засоби аналізу особливостей динаміки різних по природі сигналів елементів системи «людина-машина».

Ключові слова: надійність систем, динаміка, сенсори, адаптація, сигнатури.

Аннотация. В работе развивается сигнатурный подход к обеспечению безопасности системы «человек-машина». В основе подхода согласование динамических процессов всех элементов системы. Для снижения влияния человеческого фактора на безопасность системы предложены универсальных средств анализа особенностей динамики разных по природе сигналов элементов системы «человек-машина».

Ключевые слова: надежность систем, динамика, сенсоры, адаптация, сигнатуры.

Abstract. In this paper we develop signature-based approach to ensuring safety of the "man-machine" system. The approach is based on coordination of dynamic processes of all the elements in the system. To reduce the influence of human factor on system safety universal means of the different by their nature signals of the system's "man-machine" elements of the dynamics features analysis are suggested.

Keywords: safety systems, dynamics, sensor, adaptation, signature.

Безопасность функционирования современных систем «человек- машина» (СЧМ) (транспортных, технологических, энергетических комплексов и т.п.) определяется согласованностью динамик переходных процессов, как в каждом элементе системы, так и в системе в целом [1]. Поэтому возрастает роль человеческого фактора и возникает необходимость разработки универсальных средств анализа особенностей динамики разных по природе сигналов элементов СЧМ, включая и переходные функциональные состояния человека-оператора (ФСЧ). Для решения